

L'impacte ecològic de la crisi de Síria

Les conseqüències per al medi ambient de la guerra de Síria són visibles des de l'espai: la teledetecció per satèl·lit fa palesa a la regió en conflicte l'alteració en l'ús de la terra i dels recursos hídrics.

Els efectes de la guerra de Síria | Europa Press

Als canvis polítics, socials i demogràfics associats a les guerres s'hi han de sumar els canvis ecològics. El 2013, un equip d'investigadors que estudiava l'impacte del canvi climàtic en la sequera assentada a Jordània va detectar un augment en el cabal del riu Yarmuk, segons registres del Ministeri d'Aigua i Regadiu del país. Què provocava l'augment del cabal del principal tributari del Jordà, la conca del qual és compartida per Síria, Jordània i Israel?

Atès que a Síria no es poden prendre dades sobre el terreny es va plantejar l'estudi amb imatges de satèl·lit recollides entre el 2013 i el 2015. S'han comparat tres regions: la zona meridional de Síria, la riba jordana de la conca del Yarmuk i els Alts del Golan, a Israel. I els canvis, comparats amb les condicions anteriors a la guerra, han revelat l'impacte de les migracions en el canvi d'ús de la terra, l'aigua dolça i altres recursos a les zones més afectades per la crisi dels refugiats. La diferència és tan espectacular que és detectable des de l'espai.

En les imatges per teledetecció els cultius es veuen més verds que la vegetació natural, especialment als eixuts estius. Al sud de Síria, la guerra -que viu un moment clau amb l'intent de l'exèrcit sirí de recuperar definitivament la ciutat d'Alep- s'ha traduït en una disminució d'un quaranta-set per cent de les terres de regadiu de la conca Yarmuk-Jordà. I en una reducció d'un quaranta nou per cent de l'emmagatzematge d'aigua per rec agrícola en els onze embassaments més grans d'aigua controlats per Síria. En ambdós casos, a la meitat.

L'abandó de l'agricultura de regadiu a Síria, juntament amb una minsa recuperació de la greu sequera, ha provocat l'augment del cabal del riu Yarmuk aigües avall fins al Jordà. Jordània és considerada un dels tres països més pobres d'aigua del món i, malgrat els seriosos problemes de sequera, des de l'any 2013 ha absorbit centenars de milers de refugiats de la guerra de Síria. Així que, en principi, l'augment del cabal del Yarmuk podria ser considerat una bona notícia. Però la

realitat és que no compensa les necessitats d'aigua que requereix la població actual, inclosos els refugiats; i, en el balanç final, el cabal que aporta al Jordà roman substancialment per sota del volum esperat.

És conegut que el canvi climàtic provoca i provocarà conflictes, però aquest cas mostra la relació causal entre un conflicte bèl·lic i els canvis que comporta, tant ambientals com en els recursos hídrics. Aquesta recerca (<http://www.pnas.org/content/early/2016/11/29/1614342113.abstract>), dirigida per l'Escola de Ciències de la Terra de la Universitat de Stanford (Califòrnia), també és innovadora tècnicament. És la primera vegada que es duu a terme una anàlisi de teledetecció a gran escala d'una zona en guerra. Estableix un precedent, doncs, en l'ús de les dades obtingudes per comprendre els impactes ambientals en zones on la informació no es pugui recollir més que per teledetecció.

La recerca s'inclou dins un estudi internacional, el Projecte Jordan Water (<https://pangea.stanford.edu/researchgroups/jordan/>), que pren Jordània com un sistema model per a desenvolupar un marc d'avaluació de les intervencions en la política de gestió de l'aigua en països amb sequera. Fins ara, els models de gestió de recursos hídrics no tenien en compte les delicades interaccions entre els components hidrològics i socioeconòmics, per la qual cosa no permetien l'anàlisi integral necessària per prendre decisions de política a llarg termini, cosa que permetrà aquest projecte.